INUIT ATAQATIGIIT
INATSISARTUNI

UKA2026/378
17 November 2026
Ane Hansen

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM2027 at fremsætte forslag til ændring af gældende lovgivning med henblik på at styrke bygdebestyrelsernes kompetencer og reelle indflydelse på lokale beslutninger, herunder vedrørende arealdisponering og lokal planlægning, prioritering af afgrænsede midler til lokale formål samt styrket hørings- og indstillingsret.
(Medlem af Inatsisartut Jens NapãtôK', Naleraq)

Inatsisartutmedlem Jens NapãtôK fra Naleraq foreslår, at der arbejdes på at styrke bygdebestyrelsernes kompetencer og deres reelle indflydelse på lokale beslutninger.

Inuit Ataqatigiit har løbende arbejdet for, at bygdebestyrelserne får større indflydelse i deres arbejde. Det ses blandt andet af, at Inuit Ataqatigiit gennem årene har fremsat flere forslag i Inatsisartut. Jeg vil nævne to eksempler:
I 2003 foreslog Inatsisartutmedlem Kuupik Kleist at styrke bygdebestyrelsernes indflydelse.

På FM2015 fremsatte Sara Olsvig og jeg forslag til en forespørgselsdebat, hvor vi inviterede til en drøftelse af, hvordan man kunne sikre en mere ensartet udøvelse af bygdebestyrelsernes ansvar og beføjelser på tværs af Inatsisartut og de daværende fire kommuner.

Inuit Ataqatigiit har altså flere gange arbejdet for, at bygdebestyrelserne får større beføjelser i deres arbejde som folkevalgte.
I Inatsisartut har Inuit Ataqatigiit gentagne gange taget spørgsmålet op om at give bygdebestyrelserne større beslutningskompetence som folkevalgte, særligt efter kommunesammenlægningerne.

Efter kommunesammenlægningerne er bygdebestyrelsernes beføjelser som folkevalgte desværre blevet stadig mere forskellige og uklare. De er heller ikke ensartede, men afhænger af, hvilken kommune bygden hører til.

Så vidt vi ved, har kommunerne forskellige praksisser. I Kommune Qeqertalik har man eksempelvis fra begyndelsen inddraget bygdebestyrelserne, når der skulle fastlægges bevillinger for de kommende år. Der er også blevet afsat midler, som bygdebestyrelserne selv kan disponere over, og de er blevet udstyret med redskaber til deres arbejde som folkevalgte, blandt andet iPads.

Så vidt vi nu har erfaret, deltager bygdebestyrelserne i Kommuneqarfik Sermersooq også i planlægningen af bevillinger for de kommende år.

På baggrund af vores oplysninger varierer kommunernes bemyndigelse af bygdebestyrelserne. Det er ønskeligt, at dette reguleres tydeligt og mere ensartet i lovgivningen som led i styrkelsen af det lokale demokrati.

Inuit Ataqatigiit har derfor drøftet forslaget med interesse, og i lyset af flere igangværende processer er vi enige i Naalakkersuisuts ændringsforslag. Blandt de aktuelle processer er ønsket om, at flere kommuner bliver delt op, og arbejdet i en kommission, der skal se på en administrativ reform mellem kommunerne og Grønlands Selvstyre.

Med disse bemærkninger skal vi meddele, at vi støtter Naalakkersuisuts ændringsforslag. Vi anbefaler, at forslaget underkastes en grundig behandling i et udvalg inden andenbehandlingen.